

אדר ורד בלטמן-כהן
בלטמן-כהן אדריכלים
אתר: blatman-cohen.com

דו-שיח בין פנים וחוץ

שיפוץ נרחב שביצעה האדריכלית ורד בלטמן-כהן בבית ותיק שסבל מדחיסות, שימר את צביונו המקורי, ובה בעת שיווה לו פתיחות ומערכת קשרים עם החוץ שנעדרו ממנו לפני התהליך

תכנון: אדר ורד בלטמן-כהן, בלטמן-כהן אדריכלים
פרויקט: שיפוץ בית
קבלן ביצוע: יוסי ברדה

מאת: מיה אור
צילום: עוזי פורת

בית & נוי

www.baitvenoy.co.il ■ בנייה ■ עיצוב ■ אדריכלות

הזדמנויות תכנון
חללים קטנים-גדולים

אדריכלות
פרויקטים בארץ ובעולם

עיצוב
בין רטרו לאוונגרד

מגמה
פנטזיה בחדרי ילדים

1 - רחבת האכילה לבית לאחר שהמדרגות הפנימיות הוצאו "החוצה" ריצוף באבן בזלת שסורה וצמחייה ירוקה מייצרים ודוות מטופחות ונודינה, אבני בזלת, אבני סל"

2-3 - מבט מתוך החלל אל סביבת הגן, ובהתאם פנימה: החלל הפנימי הנפרש לעין הנכנסים הביתה כמורחב אזורי החיים כאחד, ומטבח וסוויטות מסודרים בלתי מייצר חזית שקומה המושגת את חללי הפנים והחוץ. ריצוף החלל בפרקט עץ חונך ודואלית לרחבת דק היצוגות בה משתלבת בריכת גור, אשר בתצורתה המלבנית ובמיקומה נהוג ציר התנועה של חלל הפנים מנציחה תחושת המשכיח בין שני המרחבים. פרקט: "סאר פריקט", פינת אוכל: "טולימני", תבנון גיחה: מוטי לביא תבנית "ניצנים".

בבית שלאחר השיפוץ זיקקה בלטמן-כהן את נרטיב הפנים-חוץ לכדי מרחב מגורים אוורירי שכל אחד ממפלסיו מקיים קשר עם החוץ, ובתוך כך מזכה כל אחד מזייריו ב"ספייס" נוח משלו, כעין חלקת אלוהים פרטית

2-1 יחסין צבעוניות מאוספת ועיצוב סטנדרט ואין המשמט את זיוושת המרחב וניקיון וזיווליל. פריסי הריהוט שנבחרו בסטודיו משתלכום עם פריסים שיעוצבו ילעוריות ונבוצעו בעבודות נגרות. ליהוט: "ההיסטור", תאורה: "קריי הכלת", עבודת אמנות על התייר: מאית בוא-לי, מועד החדרה "בריסיס"

חלל לא ברור ולא מנוצל שהשתרע מתחת למבנה עם סלע גדול בתוכו. בבית מתגוררת משפחה עם שתי בנות בוגרות. והרעיון התכנוני שטווחה בלטמן-כהן התמקד ב"פתיחת" לביטול הדחיסות שאפיינה אותו ובעיקר ליצירת רצף עם החוץ, אך ללא ביצוע מהפכים קרינאליים בחזות מעטפתו "הכוונה הייתה לשמור על צביונו המקורי של הבית, ובה בעת לשלב בו ממד עדכני יותר" כדבריה וכן, בעוד מעטפת המבנה מגלמת נאמנות רבה למקור, על מידת המהפך שחולל השיפוץ בחזו פנימה יכולות להעיד רק תמונות מעברו. שכן בבית שלאחר השיפוץ זיקקה בלטמן-כהן את נרטיב הפנים-חוץ לכדי מרחב מגורים אוורירי שכל אחד ממפלסיו מקיים קשר עם החוץ, ובתוך כך מזכה כל אחד מזייריו ב"ספייס" נוח משלו, כעין חלקת אלוהים פרטית.

למראית עין, הבית השוכן בשכונה ותיקה בראש העין אינו "בוגד" בנוף סביבתו, ומתנאה בחזות דומה לבתיה האחרים משופעי הגגות ומחופי הרעפים. אך כבר בירידה אליו מן הרחוב משתנה המראה ומתגלה ההבדל: רחבה מטופחת מרוצפת אבן בזלת שחורה משתרעת בסופן של המדרגות, וכשפותחים את דלת הכניסה נחשף מרחב פתוח המאפשר למבט לחצות אותו ו"לנחות" בנוף הגינה האחורית. תמונה מרשימה זו התקבלה כתום תהליך שיפוץ מסיבי שבוצע בבית, ואשר על תכנונו הייתה אמונה האדריכלית **ורד בלטמן-כהן** "הבית" היא מספרת "ממוקם על שטח משובע שהכתיב את הירידה אליו מן הרחוב כמו גם מבנה המפלסים בתלול הפנימי, כך שאפילו המבואה הייתה, למעשה, גום מדרגות שהולך מטה והנמיך מאד את מפלס הכניסה, מעבר לכך, תוצר נוסף של הטופוגרפיה היה סוג של

הוצאת המדרגות הפנימיות אל רחבת הכניסה החיצונית, פתחה את חללו של הבית-המרחב שהתקבלה בו, והן בקשר הישיר שנוצר עם החוץ

ההליך השיפוץ נשען על שני מהלכים עיקריים שביצעו, אליבא דה בלסמן-כהן, היה "מורכב מאוד, כמעט כמו בניית בית חדש". הראשון שבהם היה הוצאת המדרגות הפנימיות שקדמו את פני הנכנסים אל הבית אל מחוץ לו, כך שחללו נפתח לחלוטין- הן בתחושת המרחב שהתקבלה בו, והן בקשר הישיר שנוצר עם החוץ. המהלך השני היה ביצוע חפירה שהכשירה את החלל התחתון והלא מנוצל ששכן מתחת לבית לשמש כמפלס מגורים נוסף, שהינו חלק בלתי נפרד משטחו. חלוקת חלל הפנים נרקמה בהתאם לצרכי הפרוגרמה ולאורח החיים המשפחה, כשהיא מייצרת מיון מדויק של פרטיות ושיחוף, ערוכה במבנה מפלסים ומזמנת התנהלות ביתית נוחה שזורה בקשרים עם החוץ. מפלס הכניסה הוא המפלס הציבורי, שמרכז בשטחו את

הפונקציות המשותפות- סלון, פינת אוכל ומטבח- וחובר ישירות אל הגינה באמצעות מערך וטריות מפרופיל בלני המייצר חזית שקופה, במפלס מעליו ממוקמים חדר עבודה וחדרה של הבת הצעירה, אשר גובה תקרתו שנגזר מנג הרעפים נוצל ליצירת גלריית שינה עליונה, ופתחים גדולים מרצפה עד תקרה עם מעקות המשווים להם חזות של מרפסת מייצרים בו תחושת פתיחות וקשרי מבטים עם החוץ. במפלס העליון שוכנת יחידת ההורים, הכוללת גם אזור עבודה המופרד מאזור השינה באמצעות קיר חלקי בו "הושתלו" דלתות הזזה כך שבעת הרצון/צורך ניתן ליצור הפרדה מלאה בין האזורים, וכן מרפסת ממנה ניתן להשקיף אל הגינה ולהינות מיזפוייה גם בעת הימצאות "כנובה".

2- גוף המדרגות המוביל למפלס הבית: חדרים עשויים אגן כולל מחדרים קטן מרצוף המבטא החיצונית.

3-4- חדרה של הבת הצעירה: נצול אלמנט הגובה שנגזר מנג הרעפים ליצירת גלריה עליונה אליה מוליך "סולס" פחית הלחות ודוליס מוצמד לתקרה מעניקים לחלל קסם תרומ עם החוץ.

1- התנסות המפלס בחלל הציבורי ופונה אל חנו. מעוצב בקו אורכי וזרז יצירת מעין "חדרה" גינה בין מערך ארונות תחתים וחדרת או המקבלת אליו. חתולטל של בני הבית נכנס מפתח ויעודו שתוכנן עבור במערך הוטריות נמרז-גריית שיחוף.

המרפסת הקונולית נוספה לחלל במסגרת השיפוץ ותכנונה המשלב קונסטרוקציית מתכת וריצוף עץ זהה לזה המשמש בדק הגן המשתרע תחתיה מקנה תחושה רצף. למרות הפרשי הגובה והיעדר גישה ישירה, במפלים התחווה, ה"חדש", ממוקמים ממיד וחדרה של הבת הבכורה שתוכנן כדירת סטודיו הנחלקת לאזורים. עם יציאה ישירה לחלקת גינה נוספת, כמו פרטית משלה. הקשר עם החוץ שעמד בבסיס התכנון בא לידי ביטוי גם בשימושי החומרים שנבחרו. כך, למשל, מדרכי גרם המדרגות הקושר את מפלסי הבית עשויים אבן בזלת שחורה דוגמת זו המשמשת ברחבת הכניסה החיצונית כשהם "מהדהדים" קשר עמה, או ריצוף הפרקט המשמש ככל חללי הפנים וחובר ויזואלית לרחבת הדק שביציאה מהמרחב הציבורי תוך יצירת תחושה של טשטוש גבולות. בתוך הדק משתלבת בריכת דגי נוי אשר תצורתה האורכית וקביעת מיקומה מול ציד התנועה של חלל הפנים מדגישים אף הם את הקשר וההמשכיות בין שני המרחבים. הצבעוניות השלטת כחלל שתקרתו המשופעת נצבעה בלבן מאופקת, וסגנון העיצוב נקי בעיקרו, ספוג שלווה נינוחה ומהול בטף הגן החדר אליו ומעשיר אותו בנוכחותו. התאורה ששולבה בו מגוונת ומותאמת לצרכיו, משלבת נפיים שקועים וסמויים, קבועי קיר מינימליסטיים ונפיים דקורטיביים במיקומים אסטרטגיים, דוגמת שנלייד עשיר למראה המשתלשל מעל שולחן פינת האוכל.

- 1- מרפסת קונולית ענוספה ליחידת החורים במסגרת השיפוץ. עשויה קונסטרוקציית ברזל וריצוף עץ זמאסטרית ליהנות מקשר אל החוץ והגן גם בעת הימצאות "בנובה"
- 2- מבט מהמרפסת אל הגינה. ריצוף העץ מייצג תחושת רצף עם רחבת הדק ואגב כך מחזק את הקשר בין הפנים והחוץ גם ללא גישה ישירה
- 3- יחידת השינה של החורים. נבילת גם אזור עבודה המופרד מאזור השינה באמצעות קיר בו "השתל" דלמות הזוח המאפשרות סניחה/עתיחה בהתאם לרצון והצורך.

הממלס החזרתינו: חלל ישנחר והיכשר לשמש כמפלט מגורים. בו ממוהמים המ'ד ויחידת הסטודיו של הבת הבכורה עיצוב חמים עם גרענות של מראה אותני וסגנון רטרו. ויצאה לחלקת בן "פרטית".

הקשר עם החוץ שעמד בבסיס התכנון בא לידי ביטוי גם בשימושי החומרים שנבחרו, המדגשים רצף והמשכיות בין שני המרחבים

בה כמו מסמנת בה אזורי שהייה: פינת אוכל לכל דבר מעברה האחד, ופינת ישיבה הקוראת להתרווח בה תחת ענפי עצים המסוככים עליה, מעברה השני. נוכח המראה המלבב נראה כי למרות מורכבות השיפוץ ההחלטה לבצעו ולא לבנות במקום בית חדש מבראשית, הצדיקה את עצמה. והבית שלאחר התהליך הוא ללא ספק שילוב מנצח בין כבוד לאיכויות הוותק שהוא נושא עמו, לבין הרבדים החדשים שנוצקו לתוכו, ואוב. אם בכך עסקינן, מן הראוי לציין כי במסגרת הדיאלוג שיצרה בין הפנים והחוץ, לא קיפחה בלטמן-כהן את חתולם של בעלי הבית, וזיכתה גם אותנו בקשר ישיר אל הגן דרך פתח ייעודי ששולב עבורו באחה הויטרינות!...

פריטי הריהוט והנוי אינם רבים, מותירים את תחושת המרחב הנעימה, וזיכרו כי נבחרו בקפידה תוך שילוב עבודות נגרות ייעודיות שבוצעו על פי תכנון של בלטמן-כהן ופריטים אנינים בקו אקלקטי כלשהו. המטבח מעוצב בקו אורכי, תוך יצירת מעין "שדרה" נוחה בין מערך ארונות תחתיים ויחידת אי המקבילה אליו, והחללים הפרטיים עוצבו בהתאמה להעדפות "בעליהם", לדוגמה, בעוד חדרה של הבת הצעירה מאופייין במראה צעיר ו"קולי", הסטודיו של הבת הבכורה שזור בנגינות רטרו וטאצ' אתני, עם פריטי ריהוט כבדים משהו המשווים לו מראה חמים. גינת הבית, אשר לאחר השיפוץ הפכה למרחב מזמין המתקבל כהמשך ישיר של חלל הפנים, היא פינת חמד שאת מרבית שטחה תופסת רחבת הדק התחומה בעצים ותיקים, ובריכת הדגים המשתלבת